

[Hans Schmidt.]

et fortegnet billede, der tager sigte på at placere den danske side på anklagebænken, men slet og ret en fremstilling af vore synspunkter — og kløften har vist sig ikke at være bredere nede i grænselandet, end at der har kunnet slås bro over den.

Det blev foreholdt mig, at jeg i den første del af min tale ikke hævede mig op i et højere plan. Jeg skal dertil sige, at opfattelsen af, hvori et højere plan består, kan være forskellig. Jeg har haft følelsen af, at der er en fare ved at operere med ord, som kan være intetsigende, og har derfor bestræbt mig for at undgå det.

Når jeg her har talt om forholdet til den danske stat, er det ensbetydende med, at jeg har talt om den europæiske tanke og dennes evne til at forsone og forbinde. Vort forhold til den danske stat har samme reelle indhold, som jeg mener vi må give denne idé om et europæisk fællesskab.

Det ærede medlem fru Ingeborg Refslund Thomsen var inde på at give en karakteristik af mine forgængere i dette høje ting, en karakteristik, som jeg må tillade mig at korrigere, idet jeg erindrer om, at fhv. folketingsmand pastor Schmidt ved sin fratræden fra denne mangeårige gerning var genstand for æresbevisning fra folketingets side.

Fremfærden mod grænsegendarmerne forfærdede også mindretallet, og hjemsendelsen lykkedes altfor sent og for sent for mange. Det er dog en kendsgerning, at dyrlæge Jens Møller havde sin store andel i bestræbelserne for at udfri dem. Jeg mener også, at mindretallet og dets ledelse fra første færd har kæmpet imod arrestationerne og i stigende grad i takt med disses hyppighed. Det er således, såvidt jeg kan se, ikke rigtigt, at hjælpsomheden indsattes sent. Det ærede medlem fru Ingeborg Refslund Thomsen nævner dem, som har fået intetanende svigermødre. Det kan være rigtigt.

Jeg skal dertil sige, at der er nogle, som er draget bort fra de vilkår, livet i grænselandet bød på, og en del af dem har vel også opnået den attråede fred derved, men andre længes trods alt tilbage. Andre har måttet forlade hjemstavn, fordi de ikke fandt deres udkomme, og de lider dobbelt. Atter andre har ladet sig lede af den altid i et vist mål tilstedeværende trang til for en tid at søge bort fra de hjemlige enemærker. Det

er de unges naturlige forret, og de må have mulighed for at vende tilbage, hvis de ønsker det. Det gælder ikke *specielt* for vor hjemstav, men det gælder *også* for den.

Det ærede medlem hr. Heick udtalte forstående ord om jordspørgsmålet i grænselandet. Jeg er enig med det ærede medlem i, at hjemstavnsens børn, hvor de end er, skal have en mulighed for at bosætte sig dér.

Det ærede medlem hr. Frede Nielsen stillede mindretalsproblemer nord og syd for grænsen op mod hinanden på baggrund af vor loyalitetserklæring af 20. november 1945. Jeg mener dog, at det giver et fortegnet billede, når problemerne stilles op udfra samme tidsperiode i stedet for udfra samme givne forudsætninger. Det er ikke muligt her at gå nærmere ind på dette spørgsmål, idet det kræver en længere udredning.

Det må være mig tilladt at rette en bemærkning til det ærede medlem hr. Frede Niensens, om jeg så må sige, noget pågående spørgsmål om, hvor meget af mine taler jeg laver selv. Jeg gør det gerne. De saglige oplysninger om konkrete forhold henter jeg hos mine sagkyndige. Jeg er ikke jurist og jeg har tilmed som nordslesvigsk bonde en vis respekt for alt, hvad der har med paragraffer at gøre. Jeg håber dog og går ud fra, at jeg vil forsone mig med dem, nu da jeg har sæde her, hvor de skabes. Men bortset herfra påstås denne fremgangsmåde at være praksis for ledende mænd i alle større organisationer verden over, private og offentlige. Hvorledes de saglige oplysninger skal anvendes, bestemmer jeg selv. Hvad det sproglige angår, tilstår jeg gerne, at jeg har gået i skole hos mine egne børn; eksaminationen har været nænsom, men vistnok påkrævet. Mine danske sproglige præstationer står naturligvis i relation til den uddannelse, jeg har fået i så henseende; i min barndom og ungdom begrænsede det sig til læsning af „Dybbølposten“ og „Hejmdal“.

Til slut vil jeg dog gerne udtale håbet om, at denne lille dyst må være indledning til en fremtidig forståelse.

Ingmar Wagner: Det virkede mildest talt chokerende for mig at høre den højtærede forsvarsministers redegørelse i går og den forklaring, han gav på, hvorfor regeringen nu vil opretholde den 18 måneders tjenestetid, den, som man for ganske kort tid siden